

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

Робоча програма (силабус) вибіркового освітнього компонента
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Реалізується в межах освітніх програм галузей знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Суми – 2025

Розробник: Олександр НАЗАРЕНКО, д.е.н., професор
(підпис) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування протокол від 05.06.2025 р. № 18

Завідувачка кафедри

Інна НАЗАРЕНКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Микола ГОРДІЄНКО

Гарант освітньої програми

(підпис)

Каталін Стругенко

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

(підпис)

Світлана ЛУКАШ

(підпис)

Рецензія на робочу програму надана:

(підпис)

Микола ГОРДІЄНКО (додається)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Надія Баранівська

Зареєстровано в електронній базі: дата: 16.06. 2025 р.

© Назаренко О.В., 2025 рік

© СНАУ, 2025 рік.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Внутрішньогосподарська звітність підприємства							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра обліку і оподаткування							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК								
5.	ОК може бути запропонований для	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»; 07 «Управління та адміністрування»							
6.	Рівень НРК	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	5- курс – заочна форма навчання							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС для заочної форми навчання							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна
			14		14	-	-		122
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Назаренко Олександр Володимирович							
12.	Контактна інформація	+380506379548, СНАУ вул. Г. Кондратьєва, 160, ауд. 109 (економічного корпусу)							
13.	Загальний опис освітнього компонента	Вивчення ОК «Внутрішньогосподарська звітність підприємства» передбачає формування відповідних загальних та спеціальних (фахових) компетенцій, набуття програмних результатів, що відповідає ОПП D1 «Облік і оподаткування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» та . ОПП «Економіка» за спеціальністю C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціальностями)» галузі знань «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини. Вивчення матеріалів за ОК дозволить опанувати теоретичний матеріал щодо місця внутрішньогосподарської звітності в системі бухгалтерського обліку; розглянути порядок підготовки облікових даних для складання та методик формування її показників; проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності; застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій, інтерпретації й використання відповідних компонентів звітної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень.							
14.	Мета освітнього компонента	опанування здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями та набуття практичних навичок складання внутрішньогосподарської звітності господарюючих суб'єктів в умовах сьогодення, коректного інтерпретування, оприлюднення й використання відповідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та асиметричності інформації.							
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП								
16.	Політика академічної доброчесності	1. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Кодексу академічної доброчесності СНАУ, виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. 2. Письмові роботи самостійно перевіряються на наявність плагіату за допомогою вільного антиплагіатного програмного забезпечення. 3. Списування під час виконання індивідуальних завдань та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). При списуванні під час виконання окремих завдань робота оцінюється незадовільно. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. 4. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту звертатись до завідувача кафедри.							

17.	Ключові слова	Активи, бухгалтерський облік, внутрішньогосподарська звітність, власний капітал, зобов'язання, облікова політика, підприємство, управлінська звітність, фінансовий результат.
18.	Посилання на курс в Moodle	https://cdn.snu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5823

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється ДРН
ДРН 1. Розуміти сутність та значення внутрішньогосподарської звітності, її класифікації та регламентацію, місце в обліковій системі підприємства.						Поточне опитування, вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні, підготовка доповіді (презентації)
ДРН 2. Знати концептуальну основу, теоретико-методичні, практичні аспекти формування показників внутрішньогосподарської звітності підприємства.						Поточне опитування, вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні
ДРН 3. Знати загальні вимоги та особливості подання внутрішньогосподарської звітності підприємства.						Поточне опитування, вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні
ДРН 4. Вміти збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для узагальнення релевантної інформації з метою формування показників внутрішньогосподарської звітності підприємства.						Поточне опитування, вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні.
ДРН 5. Вміти формувати, аналізувати внутрішньогосподарську звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень в контексті збалансованої господарської діяльності підприємства.						Поточне опитування, вирішення ситуаційних завдань (кейсів), участь в обговоренні, контрольна робота, виконання індивідуального завдання.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

для заочної форми навчання

для заочної форми навчання

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	П.з			Лаб. з.
Тема 1. Поняття, суть та користувачі внутрішньогосподарської (управлінської) звітності План 1. Бухгалтерський облік як інформаційна система. 2. Звітність як елемент методу бухгалтерського обліку. 3. Сутність та користувачі звітної інформації. 4. Якісні характеристики та принципи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.	2	2		17	Основні джерела: 1 - 8. Додаткові джерела: 1, 3, 10, 13.
Тема 2. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність про фінансовий стан, результати діяльності та зміни фінансового стану підприємства План 1. Формування та склад внутрішньогосподарської (управлінської) звітності про фінансовий стан підприємства. 2. Формування та склад внутрішньогосподарської (управлінської) звітності про результати діяльності. 3. Формування та склад внутрішньогосподарської (управлінської) звітності про рух коштів підприємства. 4. Формування та склад внутрішньогосподарської (управлінської) звітності про зміни фінансового становища.	2	2		17	Основні джерела: 1 - 8. Додаткові джерела: 1, 2, 3, 13.
Тема 3. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність за ключовими показниками діяльності План 1. Внутрішньогосподарська звітність в процесі реалізації стратегії підприємства. 2. Внутрішньогосподарська звітність за ключовими показниками ефективності центрів відповідальності. 3. Розробка та оцінка збалансованої системи показників.	2	1		17	Основні джерела: 1 - 8. Додаткові джерела: 1, 3, 4, 6, 7, 13, 14, 15.
Тема 4. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність про виконання бюджетів підприємства План 1. Склад та послідовність розробки операційних бюджетів. 2. Склад та послідовність обробки фінансових бюджетів. 3. Склад та послідовність обробки інвестиційних бюджетів. 4. Контроль та оцінка виконання бюджетів. Гнучкі бюджети.	2	2		17	Основні джерела: 1 - 8. Додаткові джерела: 1, 3, 4, 13, 14, 15.
Тема 5. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність для прийняття рішень щодо максимізації прибутку План	2	2		18	Основні джерела: 1 - 8. Додаткові джерела: 1, 3, 4, 13, 14, 15.

1. Облікове забезпечення застосування методів розрахунку функцій витрат. 2. CVP-аналіз як інструмент формування системи внутрішньогосподарської (управлінської) звітності. 3. Внутрішньогосподарська звітність оптимізації ціноутворення.					
Тема 6. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність в управлінні ризиками підприємства План 1. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність в управлінні ризиками операційної діяльності. 2. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність в управлінні ризиками фінансової діяльності. 3. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність в управлінні ризиками інвестиційної діяльності. 4. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність економічної безпеки підприємства.	2	2		18	Основні джерела: 1 - 8. Додаткові джерела: 1, 3, 4, 13, 14, 15..
Тема 7. Корпоративна соціальна звітність в системі управління підприємством План 1. Соціальна звітність управління персоналом. 2. Звітність для прийняття екологічних рішень. 3. Звітність про співпрацю з партнерами.	2	2		18	Основні джерела: 1 - 8. Додаткові джерела: 1, 3, 4, 10..
Всього	14	14		122	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Розуміти сутність та значення внутрішньогосподарської звітності, її класифікації та регламентацію, місце в обліковій системі підприємства.	Лекція, пояснення, ситуаційний аналіз, мозковий штурм, експрес-опитування	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка доповіді (презентації)
ДРН 2. Знати концептуальну основу, теоретико-методичні, практичні аспекти формування показників внутрішньогосподарської звітності підприємства.	Лекція, пояснення, тестування, мозковий штурм, експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій)	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН 3. Знати загальні вимоги та особливості подання внутрішньогосподарської звітності підприємства.	Лекція, пояснення, мозковий штурм, експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій)	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН 4. Вміти збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для узагальнення релевантної інформації з метою формування показників внутрішньогосподарської звітності підприємства.	Лекція, пояснення, робота з інформаційними ресурсами (в т.ч. електронними), експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій)	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання,
ДРН 5. Вміти формувати, аналізувати внутрішньогосподарську звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень в контексті збалансованої господарської діяльності підприємства.	Лекція, пояснення, робота з інформаційними ресурсами (в т.ч. електронними), експрес-опитування, case-study (аналіз конкретних ситуацій), виконання наскрізного завдання	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.1.1 Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено:

5.1.1.1 здобувачів заочної форми навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Проведення експрес-опитування	30 (30%)	1 – 7 практичні заняття
2.	Оцінка активності роботи на практичних заняттях (перевірка виконання ситуаційних завдань, кейсів)	30 (30%)	1 - 6 практичне заняття
3.	Оцінка участі в обговоренні	10 (10%)	1 - 7 практичне заняття
4.	Перевірка тесту множинного вибору	30 (30%)	6 практичне заняття
	Всього	100 / 100 %	

¹Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній / інформальній освіті відповідно до Положення про порядок визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти (<http://surl.li/ummbf>).

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	0 балів	14 - 18 балів	19 - 24 балів	25 - 30 балів
Експрес-опитування	Відсутні знання теоретичного матеріалу	Низький рівень знань теоретичного матеріалу	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, присутні незначні неточності у відповідях на питання	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями
	0 балів	14 - 18 балів	19 - 24 балів	25 - 30 балів
Активна робота на практичних заняттях(ситуаційні завдання, кейси)	Відсутнє обґрунтування ситуаційного завдання	Мають місце недоліки та неточності в обґрунтуванні ситуаційного завдання	Ситуаційне завдання обґрунтовано, але мають місце незначні неточності	Ситуаційне завдання обґрунтовано на належному рівні
	0-1 бал	2-4 бали	5-7 балів	8-10 балів
Обговорення	Пасивна участь в обговоренні	Участь в обговоренні, недостатньо необґрунтовані відповіді	Активна участь в обговоренні, продемонстровано навички критичного мислення	Активна участь в обговоренні, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність
	0-17 балів	18-22 балів	23-26 балів	27 -30 балів
Тест множинного вибору	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60 -74 % тестів	Вірно вирішено 75 -89 % тестів	Вірно вирішено більше 90 % і більше тестів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Термін здійснення
1	Пояснення викладача в процесі виконання індивідуальних завдань	1) впродовж часу, відведеного на аудиторні заняття; 2) відповідно до графіку індивідуальних консультацій викладача.
2	Представлення вибіркової частини самостійної роботи (підготовка реферату (довідки))	Кожного практичного заняття
3	Усне опитування	Кожного практичного заняття
4	Спостереження за ходом вирішення ситуаційних завдань, кейсів, обговорення та усні коментарі викладача	Кожного практичного заняття
5	Контроль за виконанням індивідуального завдання	1) кожного практичного заняття; 2) узагальнення результатів – передостаннє практичне заняття
6	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	На наступній парі після проведення тестування.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. : / О.В. Усатенко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 74 с.

2. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.

3. Фінансовий облік: підручник; 3-тє вид., доп. та перероб., / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, П.Н. Денчук та ін. [Тернопіль]: ЗУНУ, 2023. 488 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

4. Назаренко О.В. Внутрішньогосподарська звітність підприємств. Електронний навчально-методичний комплекс. Суми, 2024 р. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5823> (дата звернення: 16.06.2025).

6.1.3. Інші джерела

5. Офіційний сайт Верховної Ради України: Законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

6.2 Додаткові джерела

1. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.

2. Дисциплінарна матриця управлінської звітності : монографія / В.В. Сопко, М.М. Бенько, О.М. Гончаренко та ін. ; за заг. ред. В.В. Сопко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 456 с.

3. Назаренко О.В. Безперервність діяльності, суттєвість інформації в обліковій політиці при відображенні подій від звітної до дати затвердження звітності підприємства, процедурні аспекти їх аудиту. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 6. С.7-15. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.6.7>

4. Назаренко О. В., Горшкова Ю. А. Місія фінансового аналізу в процесі оцінки балансу підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 20. С. 25–29.

5. Назаренко О. В. Звіт про управління окремого бізнес суб'єкта: порядок формування, подання та особливості аудиту. *Сучасне суспільство: глобальні трансформації*: кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. 209-226.

6. Назаренко О.В. Особливості інформаційного забезпечення документації та інвентаризації матеріальних цінностей в умовах сучасного високоінтенсивного складського комплексу. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю*: матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 378-380.

7. Назаренко О.В. Особливості формування обліково-аналітичної компоненти управлінської звітності логістичного сегменту підприємства. *Основні напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах євроінтеграції*: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 15 травня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ імені Петра Василенка. – Х.: «Стильна типографія», 2020. С51-54.

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: URL: <http://buhgalter911.com/Res/NPSBO/NPSBO1.aspx>. (дата звернення: 16.06.2025)

9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 25.02.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (дата звернення: 16.06.2025)

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями). // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 16.06.2025)

11. Про офіційну статистику: Закон України від 16 серпня 2022 року №2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text> (дата звернення: 16.06.2025)

12. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління. Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 № 982 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18.#Text>. (дата звернення: 16.06.2025).

13. Ievsieieva, O., Tsikalo, Y., Mulyk, Y., Udodova, Y., & Nazarenko, O. (2024). Adapting accounting to the digital age: The urgent need for new regulatory standards. *Amazonia Investiga*, 13 (83), 89-99. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.83.11.7>

14. Oneshko S., Nazarenko O., Yaremko I., Pysarchuk O., Koval O. (2023). Accounting and Financial Reporting in the IT Sphere of Ukraine: Opportunities of Artificial Intelligence. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. № 5 (52), 79-96 DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4151>

15. Plaksiienko V., Nazarenko I., Nazarenko O., Sokolenko L. Strategic scenario planning of the agrarian sector development. *International Multidisciplinary Scientific Geo Conference Surveying Geology and Mining Ecology Management*, SGEM, 2020 August (5.2), pp. 489-496.

6.3. Програмне забезпечення

- 1) персональний комп'ютер або ноутбук з доступом до мережі Інтернет;
- 2) активний обліковий запис у системі дистанційної освіти Moodle.
- 3) програмне забезпечення: Microsoft Word, Microsoft Excel, MEDoc.
- 4) в карантинних умовах заняття проводяться в режимі онлайн із застосуванням додаткових платформ Zoom, Google Meet і ресурсами комунікації електронна пошта, Viber, телефон.